

Ценности – это стандарты компании, в соответствии с которыми ее сотрудники расставляют приоритеты.

Человеческие ресурсы играют важную роль в развитии инноваций.

Список использованных источников:

1. Дятлов, В.А. Управление персоналом: учеб. пособие / В.А. Дятлов. М.: ПРИОР, 2009. 365 с.
2. Веснин, В.Р. Управление персоналом. Теория и практика: учебник / В.Р. Веснин. М.: ТК Велби; Проспект, 2011. 688 с.
3. Наумов А.Ф. Инновационная деятельность предприятия. Учебник: моногр. / А.Ф. Наумов, А.А. Захарова. – М.: ИНФРА-М, 2015. – 257 с.
4. Инновационный менеджмент и экономика организаций (предприятий). Практикум: моногр. – М.: Вузовский учебник, 2015. – 241 с.

Шевченко Л.В.

аспірантка,

Хмельницький національний університет

ПРОБЛЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ТА ІНВЕСТИЦІЙНОГО РИЗИКУ

Економічні процеси пов'язані з процесами інвестування. Інвестиційна діяльність підприємства є основою розвитку виробництва, оновлення технологічної бази, підвищення ефективності господарської діяльності, виробництво конкурентоздатного товару. Існує велика кількість ризиків, які загрожують суб'єктам фондового ринку. Кожні з цих ризиків не однаково небезпечні. Як свідчить аналіз останніх наукових публікацій, на сьогодні відсутня єдина усталена система класифікації інвестицій [1]. З'ясуванню економічної сутності інвестицій приділялося багато уваги, але наукова думка й досі не дала універсального визначення інвестицій, яке б відповідало потребам теорії і практики господарювання [2]. Деякими дослідниками наголошується важливість врахування як економічної, так і соціальної складової інвестиційних ризиків, зокрема в інвестиційних проектах сільського розвитку [3]. Вченими розглядаються проблеми оцінки ризиків не тільки в реальних та фінансових інвестиціях, але і в інших сферах. Зокрема О. Дьомкіна досліджує методи оцінки ризиків інвестицій у людських капітал [4].

Оцінювання та оптимізація ризиків є частиною управління діяльністю підприємства. Кожна інвестиційна програма за думкою Гаврилової Н.В. це сукупність реальних інвестиційних проектів і портфельних інвестицій, які знаходяться у певному співвідношенні і в процесі реалізації вони впливають на величину доходу та інвестиційних витрат, і, як наслідок, – на дохідність інвестицій [5, с. 306]. Під інвестиційним ризиком розуміється можливість недосягнення запланованої мети інвестування і отримання грошових збитків.

Його треба заздалегідь оцінювати, розраховувати, описувати, планувати під час розробки інвестиційного проекту. Оцінка ризику дає змогу розробити кілька можливих варіантів розвитку ризикової ситуації, проаналізувати і вибрати оптимальний. Фінансово-інвестиційні ризики супроводжують діяльність багатьох підприємств. Їх оцінювання пов'язане з визначенням вартості фінансових і реальних активів підприємства. Ризик породжений невизначеністю одержання прибутку взагалі або запланованого розміру прибутку від інвестицій. Це викликає необхідність оцінювати інвестиційні ризики при обчисленні прибутку підприємства і ціни його активів.

Поняття «інноваційна форма інвестицій» тісно пов'язане з поняттям «інтелектуальні інвестиції» і включає практичне використання наукового, науково-технологічного результату й інтелектуального потенціалу. В зв'язку з нематеріальністю такого капіталу інноваційні ризики є достатньо високими і мають труднощі в оцінюванні.

Інвестиційні ризики підприємства належать до економічних ризиків за факторами виникнення та до внутрішніх ризиків підприємства за сферою впливу. Інвестиційні ризики за своєю суттю належать до фінансових ризиків підприємства. Фінансово-інвестиційні ризики супроводжують інвестиційну діяльність підприємства, обтяжують досягнення запланованих цілей інвестування (прибутку або соціального ефекту) і загрожують грошовими втратами. Однією з проблем на сучасному етапі розвитку ризикології є те, що не існує єдиного визначення ризику. В зв'язку з цим дослідники Коломієць Н.О. та Павліченко В.М. пропонують розглядати ризик як деяку можливість втрат, викликану настанням випадкових несприятливих подій [6, с. 74].

Проблема управління ризиком окремого фінансового активу полягає в тому, що він визначається різними категоріями. Зокрема, його можна визначити як рівень певної фінансової втрати, яка виражається в можливості недосягнення фінансової мети, невизначеності прогнозованого результату. Можлива також інтерпретація ризику як ступеня варіабельності доходу, який може бути одержаний завдяки володінню певним видом активів. Оцінка ризику є імовірнісною величиною, отже, його кількісні зміни не можуть бути однозначними і визначеними. Залежно від того, яка процедура визначення ризику застосовується, його величина може змінюватися.

Проблема класифікація ризиків полягає в тому, що вона є в деякій мірі умовною, оскільки розмежувати види ризиків досить складно. Більшість видів ризиків пов'язані між собою, і зміни в одному з них викликають зміни в іншому, але всі вони в кінцевому рахунку впливають на результати діяльності фірми і вимагають управління для успішної діяльності фірми.

Під ризиком інвестиційного проекту розуміють ймовірність того, що вкладені грошові засоби у певний проект (з метою отримання прибутку) знеціняться внаслідок діяльності органів управління, влади чи економіки в цілому [7, с. 64]. Такий підхід означає неможливість кількісного визначення можливих втрат в майбутньому, а отже і методів страхування таких випадків.

Серед фінансово-інвестиційних ризиків виокремлюють інноваційний ризик, який розглядають як різновид реальних інвестицій. Він пов'язаний з

можливими збитками, що виникають при інвестуванні підприємством коштів у виробництво нових технологій, товарів, послуг, що не відразу сприймаються ринком або не знаходять свого споживача взагалі. У випадку інновацій проблема оцінки ризику загострюється ще більше, оскільки додається більше параметрів невизначеності.

З іншого боку інноваційна форма інвестицій пов'язана з поняттям інтелектуальний капітал, який в свою чергу поділяється на дві великі частини: людський капітал і структурний капітал [9]. Специфіка людського капіталу, а отже і ризику інвестування у нього, полягає у тому, що він не може бути власністю компанії. На відміну від людського, структурний капітал може бути власністю компанії, а отже, є об'єктом купівлі-продажу, що знижує ризик неповернення інвестованих коштів.

Отже, проблеми управління ризиком при інвестиційній та інноваційній діяльності починаються вже на етапі його визначення та класифікації. Саме від успішності цього етапу полягає наступне визначення методів нейтралізації наслідків ризиків, тобто можливих великих збитків.

Список використаних джерел:

1. Легка Я.І. Інвестиційні ризики: еволюція поглядів та класифікація / Я.І. Легка // Інвестиції: практика та досвід. – 2009. – № 15. – С. 10-12.
2. Горбатюк Л.М. Інвестиції: економічна сутність і класифікація / Л.М. Горбатюк // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2010. – № 2. – С. 201-204.
3. Буднік О.М., Оцінка ризиків інвестиційних проєктів сільського розвитку / О.М. Буднік, О.М. Николук // Роль соціального капіталу та локальних ініціатив у забезпеченні сільського розвитку: доп. Міжнар. Симпозіуму (м. Житомир, 16-18 трав. 2007 р.). – Житомир: ДВНЗ «ДАУ», 2007. – С. 294-299.
4. Дьомкіна О. Аналіз методів оцінки ризиків при інвестиціях у розвиток персоналу підприємства / О. Дьомкіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2015. – № 5(170). – С. 49-54.
5. Гаврилова Н.В. Напрями зниження інвестиційних ризиків підприємства / Н.В. Гаврилова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2012. – вип. 22, ч. 1. – С. 302-308.
6. Коломієць Н.О., Павліченко В.М. Інвестиційні ризики та їх сутність / Н.О. Коломієць, В.М. Павліченко // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2016. – № 1. – С. 73-78.
7. Макалюк І.В., Бабенко І.Ю. Управління ризиками інвестиційних проєктів / І.В. Макалюк, І.Ю. Бабенко // Сучасні проблеми економіки і підприємництва. – 2016. – Випуск 18. – С. 63-70.